

POROČEVALSKA VRSTA

Predmet pokrivanja

- *Običajno poročilo, komentatorsko poročilo, reportersko poročilo, nekrolog in prikaz.*

OBIČAJNO POROČILO

- Predmet: **dogajanje**, potek in rezultat **vnaprej napovedanih, predvidljivih** dogodkov, ki so **večji** in imajo **več prvin**, npr. novinarske konference, okrogle mize, sestanki političnih strank, seje odborov, govori, srečanja, obiski tujih politikov.
- **Dogodki so** običajno sami po sebi **razumljivi**, zato so v glavnem samozadostna sporočila, ki jim redko sledijo komentarji.

Osnovna značilnost

- zajema **širše** kot vest, a **ne** gre zelo v **globino** (praviloma **ne pojasnjuje okoliščin** in ne napoveduje **posledic**);
- ko novinar pove vse, kar je želel, enostavno konča – **brez zaključka, moraliziranja ali povzemanja**;
- potrebno **vključiti informacije**, ki so ključne za **razumevanje konteksta**.

Naslovnikovo pričakovanje

- Upovedovanje **poteka dogajanja**: naslovníkom predstavi **celovito podobo** dogajanja.
- **Bralec pričakuje pripovedovanje o dogodku.**
- Sestanki, srečanja ali okrogle mize trajajo tudi več ur, a kljub veliki novinarjevi selekciji, mora naslovník o dogodku, **vedeti vse, kar je treba vedeti.**
- Moč **manipuliranja** s stvarnostjo, **izbor dejstev in navedkov** posredno kaže na novinarjevo in/ali uredniško mnenje.

Običajno poročilo

- Vprašanja: **4 za vest + KAKO in ZAKAJ**.
- Relativno enostavno **nizanje dejstev**, ki jih poročevalec med seboj poveže v **dogajalski lok** in tako pri bralcu ustvarja občutek *povezanega, nepretrganega dogajanja*.
- Pripoved teče **linearno** in je **strukturirana relativno šablonizirano**, npr. *kdo je kaj rekel, o čem so govorili, kaj so poudarili v razpravi, kaj so se dogovorili*.

a) Kronološki ali b) pomembnostni red

Kronološko zaporedje:

- novinar poroča po enakem zaporedju, **kot se je vrstilo** dogajanje v stvarnosti;
- v časopisih **redok**, uporablja se le v primerih, ko je **zaporedje dogodkov bolj pomembno kot glavna ugotovitev** ali ko bi bilo drugačno poročanje **nejasno**.

Pomembnostni red

- Najprej so predstavljene **NAJPOMEMBNEJŠE** ugotovitve in podatki, nato pa nanizani manj pomembni podatki; **OBRNJENA PIRAMIDA**
- Pri poročanju z okroglih miz lahko novinar izbere tudi vrstni red **po govorcih**, kot so si sledili, ali po **temah**, ki so jih obravnavali.
- Prevladujoča je kombinacija, v kateri je v **VODILU** izpostavljena **glavna ugotovitev**, v **JEDRU** so najprej razdelani **najpomembnejši vidiki**, nato pa novinar bralcu na kratko pojasni, kako ali v kakšnem zaporedju se je dogajanje odvijalo.

Struktura običajnega poročila

- **GLAVA + JEDRO**
- **GLAVA:**
 - **NASLOVJE** (odvisno od velikosti dogajanja):
 1. (kratek) **nadnaslov**,
 2. zelo **informativen naslov** z bistveno informacijo;
 3. **podnaslov** z različnimi pomembnimi poudarki ter
 4. **vodilo** (angl. *lead*), v katerem so zapisana identifikacijska dejstva dogodka.

Struktura običajnega poročila

- **JEDRO:** novinar **poroča o poteku** dogodka, z nizanjem povzetkov ali navedkov nosilcev dogajanja v *kronološkem* zaporedju ali po *pomembnostnem* redu v obliki.
- Avtor je **čim bolj nevtralen opazovalec** in opisovalec dogajanja, torej v besedilo **izrecno** ne vstopa.
- **Podpisan** pa je s polnim imenom in priimkom.

Jedro

- Dolga in zapletena poročila z več pomembnimi elementi dogodka lahko zaradi večje preglednosti in organiziranosti ločujejo **mednaslovi**.
- Za **razumljivo** poročilo morajo biti **posamezni odstavki** med seboj **jasno povezani**, pri tem pa je treba **paziti**, da so informacije in mnenja sogovornikov **o isti tematiki na istem** mestu in ne raztresena po celotnem besedilu.
 - a. **Začetek novega odstavka** nakaže, da je bil narejen **nov vsebinski korak** v razvoju dogajanja ali da se je zamenjal govorec.
 - b. Lahko so **novi odstavki**, ki razbijejo logično sicer povsem upravičen, a vizualno **predolg odstavek**.

Primer 1

Rusko-srbski državni vrh

Moskva ne nasprotuje članstvu Srbije v EU

Premier Vladimir Putin je v Beogradu zagotovil, da bo Južni tok končan do leta 2015. Moskva pa bo ostala zaveznica Srbije na Kosovu.

Beograd – Ruski premier Vladimir Putin je po srečanju s srbskim predsednikom Borisom Tadićem na skupni tiskovni konferenci izjavil, da Moskva ni zaskrbljena zaradi prizadevanj Srbije za članstvo v Evropski uniji. "Skupaj pa si bomo prizadevali, da vstop Srbije v evropske povezave ne bo škodoval srbsko-ruskim odnosom." S temi besedami je odgovoril srbskemu predsedniku, ki je poudaril, da je EU strateški cilj Srbije, vendar se ne bo odrekla prijateljstvu z Rusijo. Putin je menil, da bosta Moskva in Bruselj našla kompromisno rešitev glede tretjega energetskega svežnja, Tadić pa je poudaril, da ne vidi možnosti, da bi EU uspešno rešila energetske težave brez Rusije.

OD NAŠEGA DOPISNIKA

Boris Tadić je izjavil, da sta Beograd in Moskva soglasna pri vprašanjih mednarodne politike, pri čemer je poudaril prispevek Rusije k ohranitvi suverenosti in ozemeljske celovitosti Srbije na Kosovu v varnostnem svetu ZN. Ponovil je, da Srbija ne bo nikoli eksplicitno ali implicitno priznala neodvisnosti Kosova. V tem kontekstu še pričakuje, da bo Rusija v ZN podprla tudi srbsko zahtevo po imenovanju neodvisnega preiskovalca, ki bo raziskal navedbe iz poročila poročevalca Sveta Evrope Dicka Martyja o domnevni trgovini z organi na Kosovu. Sklenil je, da je neodvisna preiskava tako kot preiskava vseh zločinov, storjenih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, potrebna, da bi odkrili vse storilce, jih privedli pred roko pravice in tako odprli prostor za spravo na tem območju.

Vladimir Putin je poudaril, da bo Rusija ostala zaveznica Srbije, ko gre za rešitev kosovskega vprašanja. Po njegovih besedah Moskva izhaja iz resolucije varnostnega sveta ZN št. 1244, ki je ni še nihče preklinal. V zvezi z začetkom dialoga med Beogradom in Prištino je Putin dejal, da gre za suvereno odločitev srbskega naroda, pri čemer je še poudaril, da so vsakršna pogajanja boljša od spopadov. Če bo Srbija to želela, je še dodal Putin, bo Rusija podprla ta proces, kajti v interesu Rusije so vse rešitve, ki so tudi v prid Srbije.

Nič o odnosih Srbije z Natom

V srbskem parlamentu je Putin izjavil, da v Rusiji ni niti ene politične stranke, ki ni prijateljska do Srbije, ker je prijateljstvo med Rusi in Srbi nacionalni konsenz. Zavzel se je za širitev sodelovanja med poslanskimi skupinami in parlamentarnimi odbori, da bi izoblikovali skupne pozicije na mednarodni ravni. Predsednica parlamenta Slavica Đukić-Dejanović je poudarila srbsko-rusko prijateljstvo in prizadevanje Srbije, da vstopi v EU, nihče pa ni dregnil v odnose Srbije z Natom. Čeprav Srbija posodablja lastno vojsko po standardih Nata, je Tadić omenil, da bo sodelovala z Rusijo tudi na obrambnem področju ...

Vili Einspieler

Vloga in pomen vodila

Bralca *vodi* v nadaljevanje branja novinarskega besedila, je “**vaba** in nežna past za bralca”, saj vsebuje **najpomembnejšo informacijo** in hkrati **nakazuje nadaljevanje**.

V njem **ni nepomembnih informacij**, vse manj pomembne podrobnosti, kot so denimo točen čas, naslov, imena in starost vpletenih, pa novinar predstavi kasneje, v jedru besedila.

Pisanje vodila je najpomembnejši korak: pri pisanju vodila imamo že celovito organiziranost elementov žanra;

Jedro navadno **razširi, pojasni, s primeri podkrepi in razdela informacije iz vodila**, pogosto pa predstavi **tudi nove informacije**, organizirane po pomembnosti, in ozadje dogodka.

Vodilo

- Kljub temu, da skuša novinar odgovoriti na vsa ali vsaj na **čim več osnovnih vprašanj**, mora biti vodilo **kratko, jedrnato, neposredno in razumljivo**.
- **Preveč podatkov** naenkrat lahko povzroči *nerazumljivost* vodila in bralca odvrne od branja.
- Ameriški pisci novinarskih učbenikov bodočim novinarjem svetujejo, naj pišejo vodila, sestavljena iz okrog 25 besed, zgornja meja pa je 35–40 besed.
- Bolj pomembno: povedi morajo biti **smiselno povezane, uravnotežene**, da imajo pravi ritem in da vsebujejo vse **za bralca pomembne** informacije.

Razumljivost vs. točnost

Za odločitev o najpomembnejšem podatku iz celotnega dogajanja je potrebno dobro **poznavanje tematike**, o kateri novinar piše; tako bo tudi najlažje napisal jasno, točno in bralcu razumljivo besedilo.

Novinarjevo **razumevanje tematike** je pogoj za jasnost njegovega besedila. Kljub potrebi po **poenostavitvi informacij** v vodilu zaradi lažje berljivosti pa **točnost in resnicoljubnost** upovedovanja ne smeta biti okrnjeni.

Vloga in pomen vodila

Ker bralci za branje časopisa **nimajo veliko časa**: se na podlagi vodila **odločijo za nadaljnje branje**:

vsebuje **najbolj pomembno in konkretno informacijo** o dogodku.

Vrste vodil

Obliko in strukturo novinarskega besedila določa **narava dogodka**, ki ga novinar ubeseduje.

Glede na vsebino dogodka in pomembnost posameznih elementov za bralca novinarji pri pisanju običajnega poročila izbirajo med različnimi **vrstami vodil**.

Vodilo: odločitev, sklep, predlog

Tudi če udeleženci srečanja, sestanka ali okrogle mize govorijo o več temah, novinarji v vodilu običajno izpostavijo **le najpomembnejšo**, običajno je to **izoblikovana odločitev, sklep ali predlog**, npr. zmanjšanje ali povečanje davkov, odpuščanje delavcev, odstop vodilnih, o ostalih informacijah pa pišejo v nadaljevanju besedila.

Izogibati se vodilom, ki zajamejo **preveč informacij naenkrat**, in tistim, ki so **presplošna**.

Primer 2: sklep

Nova Gorica – Odnos prometnega ministrstva do avtobusnih prevoznikov je ignorantski, nesramen in aroganten, so ugotavljali razpravljalci na prvi letni konferenci javnih linijskih prevoznikov v cestnem prometu. Drugače si zamujanja sprejemanja in izdajanja raznih pravnih aktov in predvsem odsotnosti državnega sekretarja Petra Verliča in katerega koli uradnika z ministrstva ogorčeni avtobusarji ne znajo razložiti. Bo treba res zagroziti s protestno krožno vožnjo po Ljubljani in posnemati tovornjakarje, ki so tako čez noč dosegli spremembo zakona, so se še spraševali.

Primer 3: v ospredju je oseba

Pri vodilu s takojšnjo **identifikacijo osebe** je najbolj pomemben podatek v besedilu odgovor na vprašanje *Kdo?* ali ugled glavnega akterja.

Novinarji tak tip vodila uporabljajo v primerih, ko je v ospredju novice **pomembna ali občinstvu dobro poznana oseba**.

Velenje – **Predsednik vlade Borut Pahor**, ki je včeraj z ministrico za gospodarstvo Darjo Radić obiskal Gorenje, je poudaril, da je podjetje vzor vsem tistim, ki hočejo uspeti na zahodnem trgu ...

Primer 3: v ospredju je oseba

Pri vodilu s takojšnjo **identifikacijo osebe** je najbolj pomemben podatek v besedilu odgovor na vprašanje *Kdo?* ali ugled glavnega akterja.

Novinarji tak tip vodila uporabljajo v primerih, ko je v ospredju novice **pomembna ali občinstvu dobro poznana oseba**.

Velenje – **Predsednik vlade Borut Pahor**, ki je včeraj z ministrico za gospodarstvo Darjo Radić obiskal Gorenje, je poudaril, da je podjetje vzor vsem tistim, ki hočejo uspeti na zahodnem trgu ...

Primer 4

Ko so odgovori na druga vprašanja (*Kaj?*, *Kako?*, redkeje *Kdaj?*, *Kje?* in *Zakaj?*) za bralce **pomembnejši** ali ko večina bralcev glavnega **akterja dogodka ne pozna**, novinar uporabi vodilo z zapoznelo identifikacijo osebe.

Bruselj – V kompromisnem predlogu uredbe o razvoju podeželja za finančno obdobje 2012 do 2018, ki so ga potrdili ministri za kmetijstvo EU, so upoštevani vsi predlogi slovenske delegacije, je **tiskovni predstavnik kmetijskega ministrstva** sporočil po zasedanju.

Primer 5: povzetek

Kadar novinar presodi, da je pomembno **dogajanje kot celota** in ne more osvetliti ali izpostaviti le enega specifičnega elementa, v vodilu **povzame dogajanje na splošno oziroma njegovo bistvo**.

Koper – Na Markovcu nad Koprom so včeraj slovesno odprli novo ekološko-meteorološko postajo, ki je postala ena od 12 postaj državne mreže merjenja kakovosti zraka. Odprtja so se poleg predstavnikov občine z županom Borisom Popovičem udeležili tudi minister za okolje Janez Podobnik in generalni direktor Agencije RS za okolje Silvo Žlebir. Vrednost naložbe je 25 milijonov tolarjev, od katerih je štiri milijone tolarjev prispevala mestna občina Koper.

Primer 6: različne enakovredne prvine

Kadar ima dogodek **več enakovredno pomembnih elementov** in poudarkov ter novinar ne more izpostaviti le enega, v vodilu na kratko povzame več pomembnih informacij. Tak tip vodila se uporablja predvsem pri pisanju običajnih poročil **s srečanj, zasedanj odborov, komisij ali sej.**

Ljubljana – Četrtna skupnosti (ČS) bi morale imeti več pristojnosti, njihovo vlogo in položaj bi morali natančneje opredeliti, dobiti bi morale možnost soodločanja, prenesene naloge, svoj transakcijski račun, več denarja in boljše možnosti za komunikacijo z mestno upravo. To so glavne pripombe, ki so jih na mestni oddelek za lokalno samoupravo naslovile ČS in občan.

Primer 7: nenavadnost

Zaradi vse večjega upadanja branosti časopisov skušajo novinarji in uredniki pozornost bralcev pridobiti s pisanjem zgodb, ki temeljijo na **zabavnem, dramatičnem ali zanimivem vodilu**, ki konkretizira in personalizira tematiko, o kateri govori, npr. anekdota, pripetljaj, nenavaden primer, človeška usoda, domiseln dialog.

Washington – Osemdesetletnega obtoženca so na sodišče v mississippijskem mestecu Philadelphia pripeljali na invalidskem vozičku in zaradi cevke za pomoč pri dihanju je bil videti, kakor da ne more pohoditi niti mravlje. Toda Edgar Ray Killen je bil obsojen, ker je pred 41 leti sodeloval pri umoru treh mladih aktivistov za človekove pravice, zločinu, ki je pretresel tedaj rasno razdeljene ZDA in spodbudil razcvet gibanja za enakopravnost temnopoltih državljanov.

Primer 8: navedek v vodilu

Številna vodila se začnejo z dobesednimi navedki, ki so takšna vodila lahka, lena, glasna in brez konteksta.

Primer:

Kranj – »Razvojniki in naravovarstveniki smo se spoznali in naučili sodelovati. Projekte moramo nadaljevati,« je na včerajšnji predstavitvi rezultatov dve leti trajajočega mednarodnega projekta Marema povedala Slavka Zupan z razvojne agencije BSC Kranj.

Ko bralci ne vedo, **kdo in zakaj govori**, predvsem pa, **zakaj je to pomembno**, tudi najboljše navedki ne opravljajo nobene funkcije. V takih primerih je bolj smiselno in učinkovito delno navajanje ali povzemanje izjav, pri katerih novinar izlušči le najboljše del.

Primer 9: navedek

Izjeme so možne, kadar govorec izreče **zgodovinski stavek** ali kadar je **stavek izjemno dramatičen in odlično povzema bistvo dogodka**.

Ljubljana – »Projekt vodovoda in kanalizacije za Rakovo jelšo je končan, zanj so pridobljena vsa soglasja, sedaj ste na potezi vi, lastniki hiš,« je številnim krajanom Rakove jelše povedala županja Danica Simšič. Kanalizacija in vodovod, vredna dve milijardi tolarjev, bosta speljana po 260 parcelah od 500, vendar so lastniki le 73 hiš plačali komunalni prispevek ...

Primer 10: vprašanje

Vodila, ki se začenjajo z **vprašalnim stavkom**, so sicer dobrodošla **popestritev in pritegnejo pozornost** bralca, a **odgovor ne sme biti očiten** in sam sebi namen, novinar pa mora na vprašanje v besedilu tudi hitro odgovoriti.

Naloga novinarja ni bralce spraševati, ampak jih informirati. Primer slabega vodila:

Ljubljana – Kje so razlogi in kakšna so možna ozadja za to, da je ljudska stranka nenehno tarča grobih napadov? Člani izvršilnega odbora SLS so včeraj za zaprtimi vrati med drugim poskušali najti odgovore tudi na to vprašanje.

Primer 11: nagovor bralca

Podobno je z vodili, ki bralca **nagovarjajo neposredno** in so najkrajša pot med novinarjem in naslovnikom, a lahko novinarja hitro speljejo v skušnjava **pridiganja** bralcu ali **moraliziranja**.

Ljubljana – Tujci, ki doživijo v Ljubljani kaj takega, kot sta pred nekaj dnevi britanska državljana, bržkone ne morejo ponesti dobrega glasu o našem glavnem mestu v tujino. Če te namreč domačin sredi ceste ogovori, te takoj zatem klofne in ti potegne še polno denarnico iz žepa, potem res ne moreš reči, da je Ljubljana gostoljubna in prijazna.

Navajanje in povzemanje izjav

- Spremljanje govorov, novinarskih konferenc ali okroglih miz je **zahtevna naloga**.
- **Glavni izziv so navedki govorcev**, saj je marsikdaj težko zapisati povsem točno izjavo; izkušeni novinarji zato pozorno čakajo na nekaj pomembnih, dobrih dobesednih navedkov.
- **Kaj sploh je dober navedek?** Večina avtorjev, urednikov in novinarjev se strinja, da je to navedek, ki v **mislih bralca oživi govorca**, njegovo osebnost in njegove besede.
- Lahko je **barvit, dramatičen, pojasnjevalen, presenetljiv, provokativen, opisen, hudomušen ali skrb vzbujajoč**, a mora biti **dovolj zanimiv**, da bo pritegnil pozornost bralca.

Navajanje in povzemanje izjav

- Novinar dobesednih navedkov **ne** uporablja za prikazovanje dejstev ali statistik – to veliko lažje, bolj razumljivo in učinkovito povzame s svojimi besedami ter pripiše vir –, ampak skuša z njimi **prikazati interpretacije, mnenja, stališča, čustva, odzive ali osebnosti govorcev.**

Funkcije navajanja in povzemanja izjav

1. besedilu doda **barvitost in kredibilnost** ter ga **personalizira**;
2. novinar bralca z njim postavi **v neposredni stik z govorcem**;
3. **nov zagon**, saj spremeni in sprosti njegov **ritem**;
4. **dokumentira** in podpira nepripisane dele besedila;
5. **poudarjajo sporne dele izjav in zagotavljajo točnost** tistih delov, ki zaradi specifičnosti zahtevajo natančno izbiro besed;
6. zaznavajo **različne odtenke** in pridihe v govorčevi izjavi;
7. v besedilu poudarjajo **živahno izmenjavo mnenj**.

Primeri navajanja

- »Upam si napovedati, da bodo tako kot odvetnika Ivana Bukovnika še na kakšen način skušali diskreditirati tudi sodnika Palatina,« pravi Šafarič.
- »Nikoli nisem rekel, da je treba pri priči ustaviti skupno kmetijsko politiko ali pa jo spremeniti čez noč; to bi bil nesmisel,« je pred evropskimi poslanci pribil britanski premier Tony Blair.
- »Bile smo šolski primer goljufije v naši državi; zdaj bomo, upamo, postale še šolski primer poprave krivic.«

Navajanje

- Ni univerzalnega pravila.
- Jedrnat navedek s pomembno ali “sočno” vsebino je zagotovo najprivlačnejši del besedila; **a preveč navedkov** lahko izniči njegovo bistvo.
 - a. Presenetljive, udarne izjave**, ki jih ne novinar ne bralec **ne bi pričakovala iz ust govorca;**
 - b. Govorec ne pove ničesar presenetljivo novega, zanimivega ali nenavadnega, ampak že znano stvar pove na poseben, enkratni, barvit način.**

Točnost, natančnost

- Točno navajanje imena, priimka in funkcije govorcev.
- Kljub časovni stiski mora biti vsak navedek v besedilu točen, vsaka številka natančna in vsaka informacija skrbno preverjena.
- Tipkarske napake so običajno neškodljive, a kažejo na **neprevidnost in pomanjkanje profesionalizma** ter lahko pripeljejo do nezaupanja naslovnikov.
- Bralec se lahko sprašuje, ali se taka površnost in brezbržnost pojavljata tudi pri mnogo **bolj resnih in pomembnih področjih**, kjer ju ni tako lahko zaznati.
- **Točnost, natančnost in preverjanje dejstev morajo zato, postati novinarjeva vsakdanja navada.**

Iztrganost izjave iz konteksta

- A četudi je vsaka podrobnost v besedilu točna, lahko novinar zavaja in manipulira z njeno **napačno umestitvijo v sobesedilo** ali z uporabo navedka, ki je iz celotne govorčeve **izjave iztrgan**.
- Z izborom navedkov, ki **negativno vrednotijo izjave** nekega politika, novinar prikrito **kaže svoje mnenje**, vendar to stori v informativnem žanru, na videz ustrezno s premim govorom.

Citiranje vs. povzemanje

- Vse pogostejša uporaba premega govora v dnevnem časopisju je tudi posledica **pritiska zahteve** po **natančnosti in izogibanje preubeseditvam**, ki bi jih lahko šteli za **subjektivne** in bi zato manjšale verodostojnost informativnih žanrov.
- Naloga novinarja **ni nizanje citatov** in sestavljanje mozaika iz izjav enega ali več politikov, ampak **pisanje koherentnega in berljivega besedila**.
- Povzemanje virov **ne pomeni neobjektivnega prenašanja**, ampak kažejo na veččnost novinarjevega ubesedovanja in obvladovanje žanru ustrezne stilizacije.
- Gre za **doseganje ritma in berljivosti** besedila pomembno uporabljanje tako dobесednih navedkov kot povzemanja, ki naj se v besedilu enakomerno izmenjavajo, saj novinar s tem prepreči, da bi se bralec dolgočasil.

Povzemanje izjav

- Parafraziranje je najbolj pogosta praksa novinarjev in se uporablja tudi v primerih, **ko bi bili dobesedni navedki v besedilu nejasni, zavajajoči ali predolgi.**
- Čeprav novinar povzetek zapiše s svojimi besedami, ta še vedno **odseva govorčeve ideje**, vir pa mora biti pripisan enako (ali še bolj) **pazljivo** kot pri dobesednem navedku.
- Četudi novinar v poročilo vključi le en vir informacij, mora pri povzemanju njegovo **identiteto ponoviti večkrat** in s tem bralca spomniti, da so ideje ali dejstva, ki jih bere, govorčeva in ne novinarjeva.

Povzemanje izjav

- Pri pripisovanju oziroma popolni identifikaciji virov informacij novinarji v spremnih stavkih uporabljajo različne **glagole rekanja, mišljenja in zaznavanja**, da bi se **izognili monotonemu ponavljanju**, ki je posledica okornega jezikovnega stila, in dosegli večjo razgibanost besedila.

Delno povzemanje

- Delno povzemanje oziroma dobesedno povzemanje le posameznih besed ali fraz je – v nasprotju s pogosto prakso v slovenskih in tujih časopisih – **upravičeno le v nekaterih primerih**. Z besedo ali frazo v navednicah želijo včasih novinarji **posebej poudariti**, da je govorec uporabil natanko **to besedo ali frazo**, še posebej, če gre za pomensko močno, subjektivno izrazje:
- Ciril Pirš je dejal, da ne pozna nobenega »objektivnega in razumskega« razloga, zakaj upravi ne bi podelili razrešnice.
- Majda Potrata (SD) je uvodoma razložila, da je skupina opozicijskih poslancev presodila, da (...) imenovanje polovice novih članov strokovnega sveta za splošno izobraževanje ne more biti »trivialna tema, s katero bi odbor izgubljal energijo«.

Prepogosto povzemanje

- Nekateri novinarji se zaradi **občutka negotovosti** pogosto zatekajo k napačni uporabi takega načina povzemanja, prepogosti in nepotrebni narekovaji pa naredijo besedilo težko berljivo in neučinkovito.
- Predsednik Chirac je zmagovitemu Londonu zaželel »vse najboljše in popoln uspeh«, hkrati pa se je »vsej ekipi, ki je pripravljala kandidaturo Pariza« zahvalil za »odlično opravljeno delo«, pa tudi državljanom za »podporo in izredno mobilizacijo«.
- Bralec se v takem primeru namesto na vsebino besedila osredotoči na ugotavljanje, **kaj mu je novinar z narekovaji** pri besedah, ki so uporabljene v njihovem običajnem pomenu, želel povedati.

Komentatorsko poročilo

- Poleg informativne funkcije opravlja še **komentatorsko**:
 - poroča o poteku dogajanja +
 - dogodek hkrati **že komentira** +
 - **pojasnjuje vzroke** +
 - nakazuje **možne posledice**.

Reportersko poročilo

- Ukinja distanco med naslovnikom in dogodkom tako, da novinar opisuje dogajanje **v živo**, se **posveča detajlom, zapisuje pogovore, opisuje atmosfero**.
- Uporablja **jezikovna sredstva**, ki niso značilna za poročevalske žanre: ekspresivno izražje, slikovite opise, žargonske besede ...
- **Dramatične dogodke**: vojna, nesreče, stavke ...

Nekrolog

- Poročilo o življenju pokojnika.
- Začne z rojstvom in konča s smrtjo pokojnika.
- Lahko je napisano **stvarno ali čustveno**;
- Nima vodila, ampak
 - **uvod**, ki je avtomatiziran ... *Včeraj nas je pretresla žalostna vest ...*
 - **zaključek**: *Spomin bo ostal vedno živ ...*

Prikaz

- **Prikaz vsebine** (TV drama, radijska igra, TV omizje ...), vendar ne vrednoti (kritika) in ne ocenjuje (ocena), da bi trdili, da je primarna vloga interpretacija.
- Dogajanje najprej **opiše** in na koncu pove **kratko mnenje**.
- Prevladuje **prikazovalna** funkcija!